

30 april 2020

Inleiding:

In deze tijden merken we op dat natuur een belangrijk deel is van ons leven en onze ontspanning. Daarnaast is natuur een belangrijke buffer voor de klimaatverandering. Daarom wil de klimaatwerkgroep van Natuurpunt De Torenvalk een aantal voorstellen doen om meer bomen in het centrum van Tielt aan te planten. Dit voorjaar is de klimaatwerkgroep met de fiets op baan gegaan en hebben we gezien dat er heel wat mogelijkheden zijn om bij te planten, we hebben niet heel de stad rond gefietst dus er zijn waarschijnlijk nog meer mogelijkheden! We vertrouwen op Stad Tielt om dit plan goed in te vullen, zij kunnen met hun kennis over inheems plantgoed, de belevingswaarde van de bomen, de bewortelbare ruimte en andere omgevingsfactoren de juiste boomkeuze maken. Natuurpunt De Torenvalk wil hierbij, uiteraard, graag ondersteunen. De klimaatwerkgroep merkt op dat Stad Tielt al heel wat positieve stappen heeft gezet voor de biodiversiteit en het klimaat, zo zijn er deze winter een twintigtal bomen en een honderdtal struiken aangeplant en wordt er meer ingezet op ecologisch maaien en is er ruimte gemaakt voor bloemenweides. Het vergroenen van ons straatbeeld heeft ten slotte heel wat voordelen:

#Een historisch verlies

In Tielt zijn een heel aantal bomen gekapt de laatste jaren waar er nog geen compensatie voor is geweest. Zo bijvoorbeeld aan het speelbos langs de ringweg, aan het rond punt Tramstraat-Pontweg, in de tuin De Brabandere voor de bouw van de nieuwe jeugdlokalen,... Dit verlies willen we met dit plan weer rechttrekken. We willen weer evenveel bomen als vroeger! Misschien zelfs meer? Een grote oude boom is niet zomaar te vervangen door een nieuwe jonge boom, ze hebben nu eenmaal niet het zelfde positief effect op hun omgeving. Daarom staken we de koppen bij elkaar en keken we waar we in het centrum van Tielt nog bomen kunnen aanplanten. Zeker in deze tijden, nu we ontspannen in het groen in onze buurt, komen we graag met ons plan naar buiten.

#Natuur is gezond

In deze tijden van de Corona-dreiging merken we op dat mensen de natuur gaan opzoeken voor hun ontspanning. Jammer genoeg zijn er niet zo veel plekjes en zien we gauw dat natuurgebiedjes, parkjes, graspleintjes,... vol stromen. Meer bomen in het straatbeeld zal ervoor zorgen dat mensen minder de nood voelen om de natuur verder weg te gaan opzoeken. Een natuurlijk straatbeeld zorgt voor ontspanning, vermindert stress, verlaagt de bloeddruk, nodigt uit tot beweging, en als het uiteindelijk weer mag sociaal contact, kortom een betere gezondheid...

Ontdek de meerwaarde voor onze gezondheid van natuur in de buurt via deze link:

https://www.natuurpunt.be/sites/default/files/documents/wetenschapsbrochure_natuur_en_gezondheid.pdf

#Natuur als buffer voor klimaatverandering

Bomen hebben een positieve invloed op het stadsklimaat en -milieu. Ze vangen niet alleen fijnstof en andere schadelijke stoffen uit de lucht, ze nemen ook CO₂ op, tot 150 kg CO₂ per boom per jaar. Daarnaast zorgen ze voor een temperatuurbuffer. In de zomer zorgt de schaduw ervoor dat het minder heet wordt in straten met bomen. In de winter wordt de wind gebroken en voelt het minder koud. Het microklimaat wordt getemperd en het hitte-eiland-effect (*De structuur van onze gemeentes, met veel stenen oppervlaktes, weinig luchtcirculatie en een bijkomende opwarming door gebouwen en wagens, leidt tot een bebouwde kom waar de temperatuur veel hoger ligt dan in het buitengebied*) beperkt. Dit kan soms leiden tot een temperatuurverschil tot wel 8°C. Door goed geplaatste bomen rond gebouwen kan de nood aan airconditioning met 30 procent dalen, en in de winter de stookkosten met 20-50 procent

verminderen. Bomen nemen ook overtollig water op en helpen zo overstrooming tegen te gaan. (bron: Bosplus, online *Groenere steden bouwen: 9 voordelen van stadsbomen*: <https://www.bosplus.be/k/nl/n167/news/view/30806/12551/groenere-steden-bouwen-negen-voordelen-van-stadsbomen.html>)

#Bomen voor de biodiversiteit

Bomen in de stad dienen vaak als groene stapstenen voor verschillende dieren en planten in de stad, vogels vinden er een thuis en rustplaats, insecten vinden er hun schuilplaats en eten en zij ondersteunen dan weer andere biodiversiteit binnen en buiten de stad. Bij de keuze van nieuwe bomen is het dan ook belangrijk om voor inheemse soorten te gaan, indien de standplaats niet gunstig is voor een inheemse soort moet er gezocht worden naar een boom met een ecologische meerwaarde. Door meer bomen in het centrum van Tielt te plaatsen kunnen we biodiversiteitsverlies in onze directe omgeving helpen tegengaan.

#Bomen voor een veiliger Tielt

Bomen kunnen gebruikt worden om verkeer te vertragen en fietsers en voetgangers te beschermen als buffer voor het gemotoriseerd verkeer. Doordat straten nauwer ogen gaan automobilisten hun snelheid aanpassen. Daarnaast kunnen ze secundaire gevolgen van (zwaar) verkeer tegengaan door de lucht te filteren van fijnstof en andere schadelijke elementen.

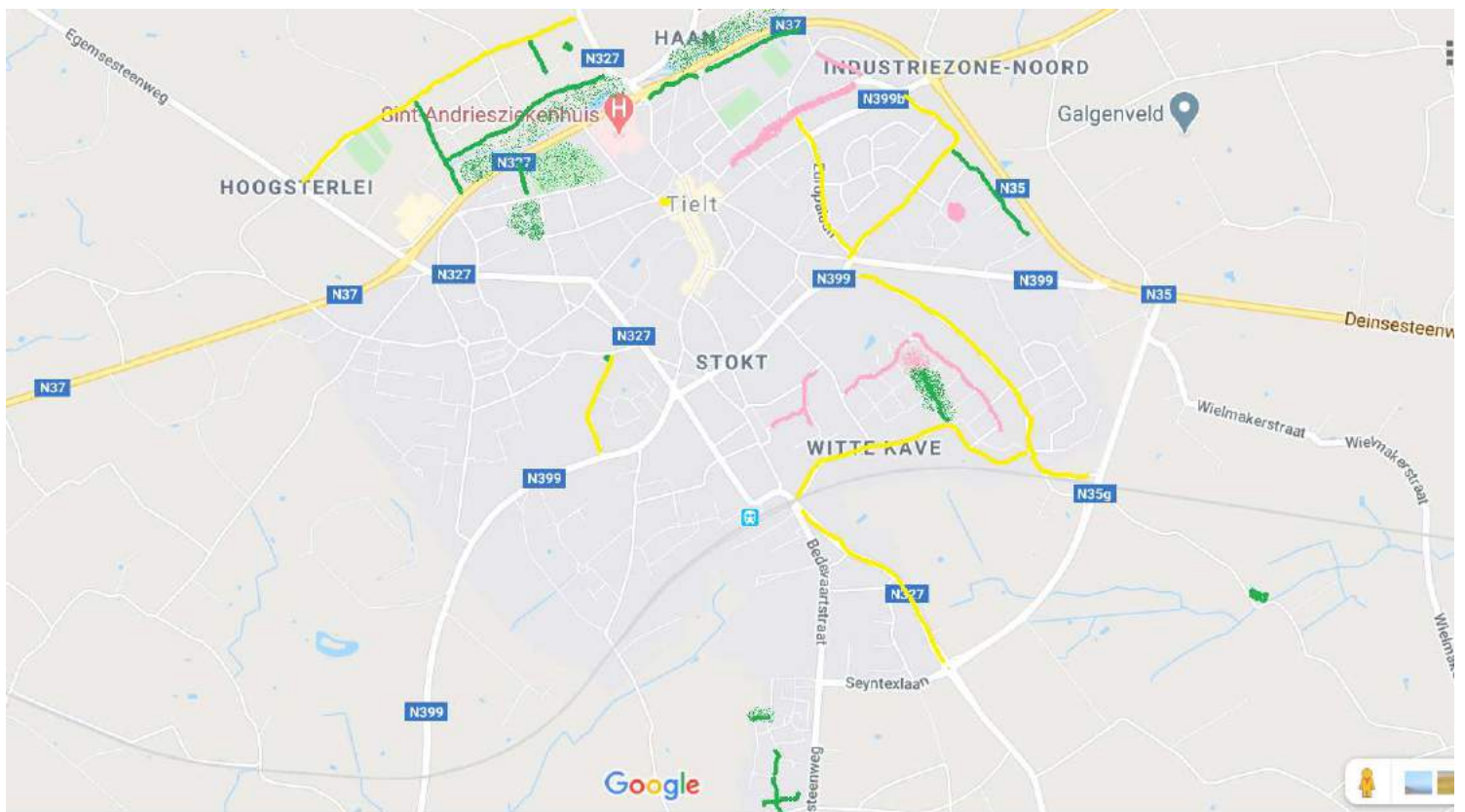

Meer bomen in het centrum van Tielt

Gelukkig zijn er in Tielt een heel aantal straten en pleinen waar er vandaag plaats is om al bij te planten. Hier kunnen we snel actie ondernemen en het straatbeeld groener maken en misschien, letterlijk, binnenkort de vruchten van plukken? Deze straten en plaatsen zijn in het groen aangeduid op onderstaand kaartje.

Uiteraard zijn er ook een aantal mooie voorbeelden van stedelijk groen in Tielt. Deze zijn in het roze aangeduid.

Daarnaast zijn er straten die voldoende breed zijn om bomen aan te planten maar waar er eerst zal moeten onthard worden. Hier kan ondertussen ook nagedacht worden om fietspaden aan te leggen en mensen uit te nodigen om minder de auto te gebruiken. Deze straten zijn in het geel aangeduid.

Straten klaar om te vergroenen:

Bij deze straten kan het straatbeeld met minimale kosten al heel wat groener worden gemaakt. We rekenen hiervoor op een duidelijke communicatie van de stad Tielt naar de bewoners toe.

Arendstraat:

Deze straat is al vrij groen maar er kunnen nog bomen bij geplant worden. We denken vooral aan extra bomen in de grasstroken waar reeds een reeks bomen staan.

Groenzone Dierdonk:

In het begin van deze groenzone ligt een stukje gras waar zeker een aantal bomen kunnen komen. Iets verder, aan het plekje waar een aantal speeltoestellen staan, zien we duidelijk dat er veel gespeeld wordt in de struiken die de zone afbakenen. Er staat een open voetbaldoel wat ons best nutteloos lijkt aangezien er 10 meter een groot voetbalveld ligt. We stellen voor om het ene voetbaldoel weg te nemen en een groepje extra struiken aan te planten die ideaal zijn om in te spelen en om kampen in te maken. Ook bomen waarin geklommen kan worden zouden een grote meerwaarde zijn.

Dentergemstraat aan afgesloten overweg:

Het stukje groen dat hier ongeveer 10 jaar terug werd aangeplant op Dag van de Natuur is wat geslonken wegens het maaien van de grasstrook aan de rand. Dit stukje kan terug mooi aangeplant worden, mee met de boog die de weg maakt.

Groenzone Klijenstraat richting Meerlaantjesstraat:

Langs het paadje mag er geplant worden zodat het wat wild kan groeien, het hoeft niet al te clean te zijn. Iets verderop ligt er aan beide kanten van het paadje een strook gras. Aangezien iets verderop een groot grasveld ligt, stellen wij voor om de twee kleinere grasstroken een andere invulling te geven, zoals bijvoorbeeld boompjes aan de linkerkant en struiken waarin kan gespeeld worden aan de rechterkant. In het grote grasveld is er ook plaats om selectief te maaien.

Jozef Baertstraat:

Mogelijkheden tot extra aanplanting in de kanten om parkeren tegen te gaan

Grasveld achter politiekantoor kant Euromarktlaan:

We vragen ons af wat de invulling van dit grasveldje is. Er ligt iets verderop een afgeschermd grasveldje waarin kan gespeeld worden dus dit stukje kan een andere invulling krijgen. Dit zou een mooie ontmoetingsplaats kunnen zijn. We stellen voor om een grote boom aan te planten in het midden met wat struikjes en bankjes erom.

Langs deze weg kan, indien mogelijk, een stuk onthard worden en bomen aangeplant.

Generaal Maczekplein (parking achter sportveld):

De strook gras aan de linkerkant kan meer ingevuld worden (bijvoorbeeld: struiken zoals aan de kant van de ring). Misschien kunnen er ook bomen komen in de stukken gras aan de grote verlichtingspalen. In de struikbeplanting kunnen er nog bomen bij geplant worden die een ecologische meerwaarde hebben.

Burggraaf Vande Vyverelaan:

Hier kunnen meer bomen en/of struikjes komen in de grasstroken.

Begonialaan:

Wat is er met de bomen gebeurd?

Fonteinestraat:

In de graskanten kunnen nog aanplantingen worden gedaan.

Speelbos:

Wordt het stuk waar gewerkt is door Aquafin opnieuw aangeplant? Er is al een klein stukje opnieuw aangeplant maar het grootste deel is nog open. Een gemiste kans vinden wij, laten we hier weer een bos van maken.

Azaleastraat:

In de graskanten kunnen er gerust nog bomen aangeplant worden.

Hoek Steenovenstraat – Plantinstraat:

Dit zou een goed onthardingsproject zijn. De hoek is heel breed, wat helemaal niet nodig is. We stellen voor om het overbodige stuk straat te ontharden en er struiken en/of bomen in te planten (zie plannetje). Stad Tielt heeft ondertussen wel met straatmarkeringen het verkeer meer geleid wat voor meer verkeersveiligheid zorgt.

Hof te Perremans:

Vroeger stonden hier bomen, die ook een geluidsbuffer waren voor de wijk. Hier kunnen opnieuw heel wat bomen aangeplant worden en er kan ook selectief gemaaid worden.

Gras rond RVT kant Keidam en Schependomstraat:

Hier kunnen meer struiken en bomen komen. De zijkant is schuin en waardoor het moeilijk(er) is om gras af te rijden. Het is, volgens ons, aangenamer voor de bewoners om naar bomen en struiken te kijken en al het leven dat dit met zich meebrengt dan naar een leeg grasveld.

Mooie voorbeelden van stedelijk groen in Tielt

Wandelpaadje aan Antoon vander Plaetselaan:

Dit is volgens ons een goed voorbeeld! Hier staan veel bomen en zijn ook vorig jaar een aantal nieuwe struikjes aangeplant.

Lindenlaan:

Dit is ook een goed voorbeeld. Hier zijn stukken onthard en bomen ingeplant.

Pontweg:

Deze straat is onlangs heraangelegd met geschranke parkeerstroken waar boompjes tussen staan.

Tramstraat:

heel wat bomen sieren de tramstraat

Julius Hostelaan:

Weinig verharding en heel wat bomen

Alfons De Vlamyncklaan

Hier staan bomen in de graskanten

Straten klaar om te ontharden

Naast plaatsen waar er onmiddellijk actie kan worden ondernomen zijn er heel wat straten in centrum Tielt die kunnen worden onthard, vergroend en veiliger kunnen worden gemaakt voor fietsers. Dit zijn vooral (heel) brede straten waar er dus ruimte is voor bijvoorbeeld laanbomen, een fietspad, hagen of struiken. Brede straten zorgen vaker voor overdreven snelheid en onveilige situaties, ze nodigen eveneens zwaarder en drukker verkeer uit in het centrum. Waar mogelijk wil Natuurpunt De Torenvalk oproepen om deze straten, eventueel bij toekomstige werken, te ontharden en te vergroenen.

Gruuthusestraat en Bedevaartstraat:

Hier willen we graag boompjes om het verkeer wat te remmen. In de versmalling van de Gruuthusestraat kan er extra groen komen.

Klijtenstraat:

De stad krijgt veel meldingen van overdreven snelheid in deze straat. Wij stellen voor om hier bomen te planten. Zo wordt de snelheid afgeremd en komt er wat groen in de straat.

Driesstraat:

Ook hier zien we ruimte voor meer groen.

Europalaan:

Wij stellen voor om hier ofwel aan een kant de parkeerstrook volledig te schrappen ofwel om de parkeerplaatsen te schranken waardoor het verkeer ook afgeremd wordt. Zo komt er plaats vrij voor fietspaden en groen. Hier kan er opnieuw onthard worden en kunnen er bomen komen afhankelijk van hoe de parkeergelegenheid anders ingevuld wordt.

Beneluxlaan:

Deze straat ligt in een zone 30 maar er wordt vaak veel sneller gereden. Wij stellen voor om hier te ontharden en in te zetten op het combineren van extra groen met veilige fietspaden en het afremmen van het verkeer. Zo zouden er fietspaden bij het voetpad kunnen komen en geschrانkte parkeerplekken die afgebakend worden door boompjes en/of struiken.

Euromarktlaan:

Ook een brede straat die heel wat veiliger én groener kan.

Hondstraat:

Hier zijn werken gepland, een uitgesproken kans om groen in de straat te brengen.

Plantinstraat:

Deze straat is ook erg breed er kan dus ruimte gemaakt worden voor stadsgroen.

Sint-Pieterskerk:

We hadden hier graag wat meer groen gezien. Plantenbakken zijn een start maar vragen veel onderhoudswerk en zijn ook niet even klimaatvriendelijk als wat ontharde stukjes groen. Wij stellen voor om hier bomen te planten waar mogelijk (wat voor de stad uiteindelijk minder duur en minder werk is). We erkennen de heemkundige en landschappelijke waarde van de kerk maar misschien is er een mogelijkheid tot een paar mooie solitaire bomen?

Conclusie

Er zijn heel wat mogelijkheden om meer bomen aan te planten in het centrum van Tielt, hiervoor zijn niet altijd grote werken nodig. Er zijn plaatsen waar er onmiddellijk actie kan worden ondernomen, wat niet zoveel kost.

De nieuwe klimaatwerkgroep van Natuurpunt de Torenvalk wil dit plan graag met Stad Tielt verder bekijken om samen positieve stappen te ondernemen naar een meer klimaatrobuust en klimaatvriendelijk Tielt.

In de toekomst wensen wij :

- Maximaal behoud van huidig aanwezige bomen zowel op openbaar domein als privé. De inventaris die door het stadsbestuur wordt uitgevoerd, heeft daar een belangrijke basis.
- De compensatie van alle bomen die toch gekapt worden, minstens op openbaar domein. Bomen die in het centrum verdwijnen compenseren in het centrum. Met compensatiesleutel naargelang de grootte van de gekapte boom.
- Nieuwe extra bomen en bosaanplantingen op initiatief van de stad. Dit bijvoorbeeld in het kader van het goedgekeurde klimaatplan 2030. We vragen om de vergroening van het straatbeeld bij de woonzones die op stapel staan of al deels uitgevoerd worden (Monteval/Zuiderring, nieuw project tussen Wingense- en Schuiferskapelsesteenweg, site Vanmaele achter station) op te nemen in de plannen.